

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2023)0057

Euroopan keskuspankki – vuosikertomus 2022

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. helmikuuta 2023 Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2022 (2022/2037(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan keskuspankin (EKP) vuosikertomuksen 2021,
- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2022 annetun EKP:n palautteen Euroopan parlamentin näkemykseen, joka on esitetty parlamentin päätöslauselmassa EKP:n vuosikertomuksesta 2020,
- ottaa huomioon 4. heinäkuuta 2022 hyväksytyn EKP:n toimintasuunnitelman ilmastonäkökohtien sisällyttämiseksi tiiviimmin rahapoliittisiin toimiin,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2022 julkaistun EKP:n asiantuntijoiden euroaluetta koskevan makrotaloudellisen ennakoarvion,
- ottaa huomioon Eurostatin 30. syyskuuta 2022 antaman alustavan arvion,
- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2022 tehdyn EKP:n ilmatoriskien stressitestin tulokset,
- ottaa huomioon komission kesän 2022 talousennusteen,
- ottaa huomioon Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) World Economic Outlook -raportin vuodelta 2022,
- ottaa huomioon kesä-heinäkuussa 2022 tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen,
- ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2019 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvosta nimettäessä ehdokkaita talous- ja rahapolitiikkaa koskeviin EU-tehtäviin¹,
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen puitteissa hyväksytyn Pariisin sopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 123 artiklan 1 kohdan, 125 artiklan, 127 artiklan 1 ja 2 kohdan, 130 artiklan, 282 artiklan 2 kohdan ja 284 artiklan 3 kohdan,

¹ EUVL C 23, 21.1.2021, s. 105.

- ottaa huomioon EKP:n pääjohtajan Christine Lagarden kanssa 7. helmikuuta, 20. kesäkuuta, 26. syyskuuta ja 28. marraskuuta 2022 järjestetyt rahapoliittiset vuoropuhelut,
 - ottaa huomioon EKP:n neuvoston 21. heinäkuuta 2022 antaman hyväksynnän välineelle rahapolitiikan välittymisen turvaamiseksi,
 - ottaa huomioon EKP:n neuvoston heinä-, syys-, marras- ja joulukuussa 2022 tekemät päätökset nostaa EKP:n korkoja,
 - ottaa huomioon digitaalisen euron tutkimusvaiheen edistymisestä 29. syyskuuta 2022 julkaistun EKP:n kertomuksen,
 - ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin,
 - ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen¹,
 - ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 3 ja 13 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 142 artiklan 1 kohdan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A9-0022/2023),
- A. ottaa huomioon, että syyskuussa 2022 julkaistujen EKP:n perustason arvioiden mukaan talouskasvu hidastuu vuoden 2022 3,1 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2023 ja elpyy sitten perusskenaariossa 1,9 prosenttiin vuonna 2024; toteaa, että jotkin ennusteen perusolettamat ovat jo vanhentuneet; ottaa huomioon, että euroalueen toiminnan näkymät ovat hyvin heterogeeniset eri maiden välillä ja niihin liittyy paljon epävarmuutta, joka johtuu Ukrainan sodan kehittymisestä ja energiakriisistä, ja toteaa, että erinäisissä riippumattomissa ennusteissa ennakoidaan taantumaa;
- B. ottaa huomioon, että Venäjän ilman edeltävää provokaatiota toteuttama, moraaliton ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on koetellut vakavasti luottamusta, johtanut energian ja elintarvikkeiden hintojen jyrkkään nousuun ja yhdessä muiden Kiinassa esiintyvien toimituspuolen häiriöiden kanssa pahentanut toimitusketjujen olemassa olevia paineita;
- C. ottaa huomioon, että EKP:n ensisijaisena tavoitteena on säilyttää hintavakaus, jonka se on määritellyt kahden prosentin inflaatioksi keskipitkällä aikavälillä;
- D. ottaa huomioon, että syyskuussa 2022 julkaistujen EKP:n arvioiden mukaan kuluttajahintainflaation odotetaan laskevan vuoden 2022 8,1 prosentista ja vuoden 2023 5,5 prosentista 2,3 prosenttiin vuonna 2024; toteaa, että 2,3 prosenttia on edelleen yli EKP:n tavoitetason;
- E. ottaa huomioon, että heinäkuussa 2022 työttömyysaste oli Eurostatin mukaan EU:ssa 6 prosenttia ja euroalueella 6,6 prosenttia, että työttömyys vaihteli epätasaisesti EU-maiden välillä ja jäsenvaltioiden sisällä ja että nuorten työttömyysaste oli edelleen paljon korkeampi (14 prosenttia EU:ssa ja 14,2 prosenttia euroalueella); katsoo, että

¹ EUVL C 479, 16.12.2022, s. 75.

korkealla pysyttelevä nuorisotyöttömyysaste on yhä vakava asia, johon on puututtava EU:ssa;

- F. ottaa huomioon, että EKP on toimivaltansa puitteissa sitoutunut edistämään Pariisin sopimuksen tavoitteita; ottaa huomioon, että ilmastonmuutos voi haitata rahapolitiikan tehokkuutta, vaikuttaa kasvuun ja lisätä hintojen ja makrotalouden epävakautta;
- G. katsoo, että rahapolitiikan välittymismekanismien toiminta on ennakkoedellytys sille, että EKP voi täyttää hintavakautta koskevan tehtävänsä;
- H. ottaa huomioon, että euron ulkoinen arvo Yhdysvaltain dollariin verrattuna on heikentynyt merkittävästi muutaman viime kuukauden aikana; ottaa huomioon, että energialla ja energiajohdannaisilla käydään kauppaa Yhdysvaltain dollareissa ja että euron kurssin heikentyminen dollariin nähden edistää entisestään inflaatiota;
- I. toteaa, että kesä-heinäkuussa 2022 julkaistun Eurobarometri-tutkimuksen mukaan yhtenäisvaluutta euroa käyttävän Euroopan talous- ja rahaliiton julkinen kannatus oli noussut ennätyskorkealle, sillä se oli 80 prosenttia euroalueella ja 72 prosenttia koko EU:ssa;
- J. ottaa huomioon, että EKP on vastuuvollinen Euroopan parlamentille, joka on EU:n kansalaisia edustava toimielin;

Yleiskatsaus

1. on syvästi huolissaan Venäjän ilman edeltävää provokaatiota toteuttamasta hyökkäyksestä Ukrainaan ja sen vakavista, ennakoimattomista ja pitkäkestoisista vaikutuksista Euroopan talouteen ja yhteiskuntaan, erityisesti kaikkein altimpiin ja heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten pk-yrityksiin ja pienituloisempiin kotitalouksiin;
2. korostaa, että ennennäkemättömät kriisit edellyttävät ennennäkemättömiä, innovatiivisia ja rohkeita rahapolitiikkaa koskevia päätöksiä;
3. on tietoinen rahapolitiikan edistämiseen liittyvästä epävarmuudesta ja monimutkaisesta toimintaympäristöstä; ilmaisee syvän huolestumisensa ennätyskorkeasta inflaatiosta; panee tyytyväisenä merkille, että EKP on päättäväisesti valmis toteuttamaan tarvittaessa toimia rahoitusvakauden turvaamiseksi;
4. muistuttaa, että EKP:n ensisijaisena tehtävänä on varmistaa hintavakaus;
5. katsoo, että EKP voisi saada hinnat laskemaan vähentämällä voimakkaasti kokonaiskysyntää rahapoliittisten välineidensä avulla, mutta toteaa, että samalla lisääntyisi riski negatiivisesta vaikutuksesta kasvuun ja työllisyyteen;
6. toteaa, että nykyinen inflaatio on pääasiassa tarjontalähtöistä ja sitä kiihdyttävät erityisesti energian ja elintarvikkeiden hinnat, jotka vaikuttavat nyt pohjainflaatioon;
7. toteaa lisäksi, että perinteisillä rahapoliittisilla välineillä on rajallinen vaikutus pyrittäessä taltuttamaan inflaatiota, joka on pääasiassa tarjontalähtöistä;
8. korostaa, että EKP:n sääntömääräinen riippumattomuus, sellaisena kuin siitä määrätään perussopimuksissa, on edellytys sille, että EKP voi täyttää tehtävänsä;

9. pitää myönteisenä, että Kroatian tasavalta liittyi euroalueeseen ja on ollut tammikuusta 2023 alkaen sen 20. jäsenmaa;
10. panee merkille, että finanssi- ja rahapolitiikka ovat vahvistaneet toisiaan pandemian aikana ja kaikki EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ovat tehneet yhteistyötä kukin omien toimivaltuuksiensa puitteissa, minkä ansiosta on ehkäisty vuoden 2008 finanssikriisin aikana koetun toistuminen, ja palauttaa mieliin kaikki mitä siihen johtaneista syistä on opittu sekä sen johdosta toteutetut toimet; korostaa, että hintavakauden säilyttäminen edellyttää tällä hetkellä finanssi- ja rahapolitiikan entistä tiiviimpää koordinointia, koska toimituspuolen häiriöiden ratkaiseminen edellyttää toimitusketjun häiriönsietokyvyn parantamista ja energiauudistuksia, kuten siirtymistä entistä enemmän uusiutuviin energialähteisiin ja paremmin ennakoitavissa olevia investointipuitteita; yhtyy pääjohtaja Lagarden antamaan varoitukseen, jonka mukaan on olennaisen tärkeää, että kotitalouksien suojelemiseksi korkeampien hintojen vaikutuksilta käytetty finanssipoliittinen tuki on väliaikaista ja kohdennettua, sillä näin rajoitetaan inflaatiopaineiden lisäämisen riskiä ja siten myös helpotetaan hintavakauden varmistamiseen liittyvää rahapolitiikan tehtävää ja edistetään velkakestävyuden säilyttämistä¹;
11. pitää myönteisenä pääjohtaja Lagarden lausuntoa, jonka mukaan nykyisen geopoliittisen kriisin vuoksi EU:n finanssipoliittisessa yhdentymisessä on edistytävä; on tyytyväinen EKP:n pitkäaikaiseen tukeen pankkiunionin ripeälle loppuun saattamiselle ja korostaa vakavien viivytysten aiheuttamia riskejä; panee merkille EKP:n tuen itsenäisen eurooppalaisen talletussuojajärjestelmän perustamiselle; toteaa, että riskien jakaminen ja vähentäminen liittyvät toisiinsa ja että rahoituslaitosten suojajärjestelmillä on keskeinen rooli jäsenlaitosten suojelussa ja vakauttamisessa; panee tyytyväisenä merkille tähän mennessä saavutetun edistyksen järjestämättömien lainojen vähentämisessä;
12. kehottaa EKP:tä seuraamaan kehitystä edelleen ja julkaisemaan säännöllisesti tietoja euron kansainvälisestä asemasta; korostaa, että euron aseman vahvistaminen edellyttää Euroopan talous- ja rahaliiton syventämistä ja täydentämistä, jotta voidaan vähentää euroalueen todellista ja oletettua alttiutta makrotalouden häiriöille; toteaa, että jos euron houkuttelevuutta varantovaluuttana vahvistetaan, se lisää entisestään sen kansainvälistä käyttöä ja lisää EU:n kykyä muotoilla taluspoliittinen virityksensä itsenäisesti, mikä on keskeinen tekijä Euroopan taloudellisen suvereniteetin turvaamisessa;

Rahapolitiikka

13. on huolissaan siitä, että euroalueen inflaatio on noussut ennätyskorkealle, sillä vuoden 2022 keskimääräinen inflaatio oli 8,4 prosenttia; korostaa, että kuluttajahintainflaatio nousi 10,6 prosentin ennätyslukemiin lokakuussa 2022 ja putosi 9,2 prosenttiin joulukuussa 2022; korostaa, että energia on ylivoimaisesti merkittävin inflaation kiihdyttäjät (40,8 prosenttia) ja seuraavaksi merkittävät ovat elintarvikkeiden hinnat (11,8 prosenttia); toteaa, että EKP ennustaa kuluttajahintainflaation olevan 6,3 prosenttia vuonna 2023, 3,4 prosenttia vuonna 2024 ja 2,3 prosenttia vuonna 2025 ja että etupäässä energia- ja elintarviketoimitusten häiriöiden vuoksi on olemassa riski, että luvut vielä nousevat; toteaa, että inflaatio on tällä hetkellä paljon korkeampi kuin EKP:n

¹ Avauspuheenvuoro 26. syyskuuta 2022 käydyssä rahapolitiittisessa vuoropuhelussa: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220926_1~0bd6fcc86c.en.html.

kahden prosentin tavoitetaso; panee merkille, että pohjainflaatio on tällä hetkellä 5,2 prosenttia; palauttaa mieliin, että EKP:n ensisijaisena tehtävänä on varmistaa hintavakaus;

14. muistuttaa, että EKP:n strategian uudelleentarkastelussa vahvistettiin jälleen inflaatiotavoitteen keskipitkän aikavälin suunta ja asetettiin symmetrinen kahden prosentin inflaatiotavoite keskipitkälle aikavälille; kehottaa EKP:tä kohdentamaan huomionsa tarkasti inflaatioon tällä keskipitkällä aikavälillä, myös nykyisen kriisin aikana; kehottaa EKP:tä määrittämään, mitä ”keskipitkän aikavälin” käsite tarkoittaa;
15. panee merkille EKP:n äskettäiset rahapoliittiset päätökset nostaa korkoja 50 peruspisteellä heinäkuussa, 75 peruspisteellä syyskuussa, 75 peruspisteellä marraskuussa, 50 peruspisteellä joulukuussa 2022 ja 50 peruspisteellä helmikuussa 2023; panee merkille, että tämänhetkinen korko on 3,0 prosenttia; panee merkille pääjohtaja Lagarden lausunnon, jonka mukaan EKP aikoo nostaa korkoja lisää useissa seuraavissa kokouksissa, kunnes inflaatio on laskenut tavoitetasolleen; panee merkille, että nimelliskorot ovat neutraalin koron alapuolella;
16. panee merkille, että EKP:llä on käytössään välineitä, joilla voidaan vähentää kokonaiskysyntää, jotta inflaatio saadaan laskemaan tavoitetasolleen keskipitkällä aikavälillä; on huolissaan tällaisten korkopoliittisten päätösten vaikutuksista kasvuun ja työllisyyteen, ja katsoo, että asiaa olisi tarkasteltava suhteellisuusarvioinnissa; kehottaa EKP:tä harkitsemaan korkopoliittikan tasapainoisempaa ja vaihteellisempaa mukauttamista nykyisessä erittäin epävarmassa tilanteessa; kehottaa perustelemaan kaikki tulevat viitekorkopäätökset tarkemmin;
17. muistuttaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys sekä riippuvuus fossiilisista tuontipolttoaineista ovat suurelta osin syynä viimeaikaiseen voimakkaaseen hintojen nousuun, ja toteaa, että kuluttajahintainflaatio kuvastaa öljyn ja kaasun hintojen jyrkkää nousua; toteaa, että nykyinen inflaatio on pääasiassa tarjontalähtöistä; toteaa lisäksi, että perinteisillä rahapoliittisilla välineillä on rajallinen vaikutus pyrittäessä taltuttamaan inflaatiota, jota kiihdyttävät pääasiassa energian ja elintarvikkeiden hinnat; panee merkille, että EKP on toistuvasti todennut, että korkojen nostaminen ei alenna energian hintoja eikä vaikuta inflaatioon lyhyellä aikavälillä;
18. on erittäin huolestunut hajautumisen riskistä, kun otetaan huomioon euroalueen maiden inflaatioerot, jotka vaihtelivat Viron 25,2 prosentista Ranskan 6,6 prosenttiin elokuussa 2022; katsoo, että tämä vaarantaa EKP:n rahapolitiikan ja sen välittymismekanismien yhtenäisyyden;
19. on huolestunut siitä, että voitot ovat viime aikoina olleet – suuremmissa määrin kuin aikaisemmin – keskeinen kotimaista kokonaisinflaatiota vauhdittava tekijä, kuten johtokunnan jäsen Isabel Schnabel on todennut¹; kehottaa EKP:tä julkaisemaan säännöllisesti tietoja voittojen vaikutuksesta inflaatioon; toteaa, että rahapolitiikalla ei voida oikealla tavalla vastata tähän inflaation kiihdyttäjään, eli liialliseen markkinavoimaan, johon pystytään paremmin puuttumaan muilla politiikoilla;

¹ Isabel Schnabelin puhe inflaation globalisoitumisesta:
<https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp2205111~e9ba02e127.en.html>

20. kehottaa EKP:tä laatimaan uskottavan viestintästrategian ja tukemaan sitä nopeilla ja konkreettisilla toimilla viestittääkseen EU:n kansalaisille, että inflaatio tulee laskemaan keskipitkällä aikavälillä; on erittäin huolestunut siitä, että seuraavia 12 kuukautta koskevat kuluttajien inflaatio-odotukset (5,0 prosenttia) ja kolmen seuraavan vuoden inflaatiota koskeva mediaaniodotus (2,9 prosenttia) ylittävät huomattavasti tavoitetaso¹; toteaa huolestuneena tämän viittaavan siihen, että inflaatio-odotukset ovat irtoamassa tavoitetasosta; toteaa, että inflaatio-odotuksiin vaikuttaminen katsotaan yhdeksi tärkeimmistä syistä EKP:n toteuttamiin korkojen nostoihin; kehottaa EKP:tä tarkastelemaan syvemmin inflaatio-odotusten merkitystä ja sitä, miten EKP:n ilmoitukset ja toimet vaikuttavat niihin;
21. panee merkille, että inflaatio-odotusten merkityksestä inflaatiotulosten kannalta ei ole olemassa tieteellistä konsensusta;
22. on erityisen huolestunut siitä, että euron äskettäisestä heikentymisestä Yhdysvaltain dollariin nähden on tullut merkittävä energian hintainflaatiota edistävä tekijä; toteaa, että euron äskettäinen heikentyminen Yhdysvaltain dollariin nähden edistää siten energian hintainflaatiota, koska energiajohdannaisilla käydään kauppaa Yhdysvaltain dollareissa;
23. huomauttaa, että IMF totesi World Economic Outlook -raportissaan vuodelta 2022, että palkka-hintakierteen riski on vähäinen; toteaa, että joustavat työmarkkinat ja tietyn tasoinen ostovoiman vähenemisen kompensoimiseksi toteutettava kiinni kurominen todennäköisesti edistävät voimakasta palkkojen nousua; kehottaa EKP:tä seuraamaan tätä riskiä hyvin tiiviisti;
24. on huolestunut siitä, että EKP tukeutuu vakuuskehyksessään edelleen yksityisiin luottoluokituslaitoksiin julkisyhteisöjen luottoluokituksessa; kehottaa EKP:tä jälleen olemaan enää tukeutumatta niihin;
25. korostaa, että rahapolitiikan välittymismekanismi on olennaisen tärkeä hintavakautta koskevan EKP:n tehtävän täyttämiseksi; korostaa, että valtionlainojen korkojen liialliset erot lisäävät luottoehtojen epäjohdonmukaisuutta rahapolitiikan yhtenäiseen välittymiseen nähden; panee merkille 15. kesäkuuta 2022 tehdyn EKP:n päätöksen soveltaa joustavuutta pandemiaan liittyvään arvopaperien osto-ohjelmaan kuuluvien lunastusten uudelleeninvestoinnissa; panee merkille, että on otettu käyttöön välittymisen suojaväline rahapolitiikan tehokkaan välittymisen tukemiseksi koko euroalueella;
26. panee merkille, että edullisten kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden (TLTRO) ja korkeampien korkojen yhdistelmä ovat luoneet riskin siitä, että eurooppalaisilla pankeilla on mahdollisuus ansaita miljardien ylimääräiset voitot; panee tyytyväisenä merkille EKP:n lokakuun kokouksessaan tekemän päätöksen, jolla estetään tämä arbitraasi;
27. on huolestunut siitä, että rahapolitiikan koordinointi maailman suurten keskuspankkien välillä on puutteellista; on lisäksi huolestunut siitä, että samanaikainen koronnostosykli eri puolilla maailmaa johtaa ennennäkemättömään rahapolitiikan kiristymiseen; kehottaa EKP:tä käynnistämään kansainvälisen vuoropuhelun muiden keskuspankkien kanssa;

¹ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2023/html/ecb.pr230112~6cfbeda491.en.html>.

Toissijaiset tavoitteet

28. palauttaa mieliin, että EKP:n puheenjohtaja sanoi marraskuussa 2021 käydyn rahapoliittisen vuoropuhelun aikana, että toissijaisiin tavoitteisiimme kuuluvat luonnollisesti talouskehitys, ympäristön kunnioittaminen, ilmastonmuutoksen torjunta ja että ne on tietysti otettava huomioon, etenkin jos muut toimielimet ja etenkin Euroopan parlamentti ovat erittäin selkeästi ilmaisseet nämä toissijaiset tavoitteet; ehdottaa, että käytettäisiin hyväksi tätä kannustinta esittää EKP:lle näkemyksiä toissijaisista tavoitteista¹;
29. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksessa edellytetään, että EKP tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa SEU-sopimuksessa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta hintavakaustavoitetta; huomauttaa, että EKP:n tavoitteiden välillä on selkeä hierarkia;
30. toteaa, että EKP:n rahapolitiikkaan, jonka päämääränä on sen ensisijaisen tehtävän toteuttaminen, sovelletaan suhteellisuusarviointia; toteaa, että suhteellisuusarvioinnissa otetaan huomioon rahapoliittisten toimenpiteiden vaikutus koko talouteen ja talouspolitiikkaan, mitä käsitellään tässä osiossa; korostaa, että jos EKP:llä on mahdollisuus valita hintavakautta yhtä hyvin edistävien eri toimintapolitiikkojen välillä, se valitsee ne, jotka parhaiten tukevat EU:n yleistä talouspolitiikkaa²;
31. kehottaa EKP:tä sisällyttämään vuosikertomukseensa erityisen luvun, jossa selitetään, miten se on tulkinnut toissijaisia tavoitteitaan ja toteuttanut toimia niiden johdosta, sekä esitellään sen rahapolitiikan sivuvaikutuksia EU:n yleiseen talouspolitiikkaan;
32. katsoo, että sosiaalisesti sekä ympäristön ja talouden kannalta kestävä kasvun korkea taso ja täystyöllisyyttä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous ovat keskeisiä taloudellisia tavoitteita; muistuttaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin merkityksestä; painottaa, että nämä tavoitteet saavutetaan parhaiten, kun vapaat markkinat toimivat vakaassa makrotaloudellisessa ympäristössä, joka perustuu ennustettavissa oleviin hintatasoihin;
33. korostaa pk-yritysten keskeistä roolia EU:n taloudessa sekä taloudellisessa ja sosiaalisessa lähentymisessä ja työllisyydessä sekä rinnakkaisten siirtymien (vihreä ja digitaalinen siirtymä) toteuttamisessa;
34. ehdottaa, että EKP ottaisi suhteellisuusarvioinnissaan huomioon sen, että sen rahapoliittisten toimien kustannukset eivät saisi suhteettomasti langeta pienituloisimpien ja haavoittuvimpien ryhmien harteille, ja arvioisi rahapoliittisten toimiensa vaikutusta näihin ryhmiin pitäen mielessä, että varallisuus- ja tuloerot vaikuttavat kielteisesti rahapolitiikan välittymisen tehokkuuteen³;
35. kehottaa EKP:tä riippumattomana toimieliimenä pidättymään edelleen tekemästä tehtäväänsä hoitaessaan päätöksiä poliittisin perustein;

¹ Marraskuussa 2021 käydyn rahapoliittisen vuoropuhelun sanotun selostuksen s. 15: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2021/html/ecb.sp211115_annex_1~d1ef2075bb.en.pdf.

² <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp220324~61c5afb6b9.en.html>.

³ <https://www.bis.org/publ/othp50.htm>.

Ilmastonmuutoksen torjunta

36. toteaa, että vihreiden investointien edistämiseksi tarvitaan hintavakautta ja vakaata makrotaloudellista ympäristöä ja että nämä auttaisivat muun muassa luomaan oikeat olosuhteet Pariisin sopimuksen täytäntöönpanolle; kehottaa EKP:tä arvioimaan, missä määrin ilmastonmuutos vaikuttaa sen kykyyn säilyttää hintavakaus;
37. palauttaa mieliin, että unionin Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumukset sitovat EKP:tä unionin toimielimenä;
38. ottaa huomioon EKP:n neuvoston päätöksen toteuttaa lisätoimia ilmastonmuutokseen liittyvien näkökohtien sisällyttämiseksi eurojärjestelmän rahapolitiikan kehykseen;
39. toteaa, että markkinaneutraaliuden käsite liittyy vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteeseen; kunnioittaa EKP:n riippumattomuutta, mutta kehottaa sitä puuttumaan markkinoiden toimintapuutteisiin ja varmistamaan resurssien tehokkaan kohdentamisen pitkällä aikavälillä pysyen samalla mahdollisimman epäpoliittisena ja kunnioittaen markkinaneutraaliuden periaatetta; toteaa, että EKP on jo useaan otteeseen poikennut markkinaneutraaliuden periaatteesta; korostaa, että tällaisia päätöksiä ei pidä tehdä EKP:n ensisijaisen tavoitteen saavuttamisen kustannuksella;
40. panee merkille EKP:n ilmoituksen irtautua hiilestä yritysjoukkovelkakirjojen hallussapidossa ”muokkaamalla” salkkuaan; painottaa, että EKP:n omaisuuserien osto-ohjelmat ovat epätavanomaista rahapolitiikkaa, jota olisi toteutettava vain ennennäkemättömissä taloudellisissa olosuhteissa; painottaa lisäksi, että nämä omistukset ovat alhaisen inflaation torjumiseksi aiemmin toteutettujen toimien sivutuote ja että investointien tekeminen ei ole rahapolitiikan tavoite;
41. panee lisäksi merkille ilmoituksen EKP:n vakuuskehyksen viherryttämisestä, joka auttaa vähentämään EKP:n taseeseen kohdistuvaa taloudellista riskiä;
42. suhtautuu myönteisesti EKP:n ilmoitukseen parantaa edelleen eurojärjestelmän riskinarviointivälineitä ja -valmiuksia, jotta ilmastoon ja ympäristöön liittyvät riskit voidaan ottaa paremmin huomioon esimerkiksi maiden sisäisten luottoluokitusjärjestelmien avulla; suhtautuu erityisen myönteisesti EKP:n vuorovaikutukseen luottoluokituslaitosten kanssa, jotta voidaan lisätä avoimuutta siitä, miten ne sisällyttävät ilmatoriskit luokituksiinsa ja minkälaisia tavoitteita ne ovat asettaneet ilmatoriskejä koskeville julkistamisvaatimuksille;
43. suhtautuu myönteisesti EKP:n uuteen toimintasuunnitelmaan ja sen yksityiskohtaiseen etenemissuunnitelmaan kohti ilmastonmuutokseen liittyviä toimia, jotta ilmastonmuutokseen liittyvät näkökohdat sisällytetään entistä paremmin osaksi sen politiikkakehystä ja malleja;
44. pitää myönteisenä EKP:n ilmatoriskien stressitestiä, joka on kehitetty arvioimaan pankkien ja yritysten häiriönsietokykyä ilmastosiirtymään liittyvän riskin yhteydessä; panee merkille, että 8. heinäkuuta 2022 julkaistujen tulosten mukaan useimmilla pankeilla ei ole vankkoja ilmatoriskien stressitestauskehyksiä eikä asiaankuuluvia tietoja; kehottaa EKP:tä antamaan toimivia ohjeita ja vähentämään byrokratiaa; toteaa, että pankkivalvonnan olisi perustuttava riskeihin eikä sitä pitäisi ohjailla toissijaisilla näkökohdilla; kehottaa pankkeja tehostamaan toimiaan ilmatoriskien mittaamiseksi ja hallitsemiseksi;

45. korostaa, että EKP on onnistunut vähentämään omia hiilidioksidipäästöjään 10,7 prosenttia vuosina 2020–2021;

Avoimuus, vastuuvollisuus, sukupuolten tasa-arvo ja muut näkökohdat

46. korostaa tarvetta parantaa edelleen EKP:n vastuuvollisuutta ja avoimuutta koskevia järjestelyjä; toteaa, että vaikka EKP on laajentanut välineistöään ja tavoitteitaan, sen vastuuvollisuuskäytännöt ovat kehittyneet vain osittain; odottaa, että nykyiset vastuuvollisuuskäytännöt virallistetaan kirjallisesti EKP:n ja Euroopan parlamentin välillä; kehottaa jälleen EKP:tä vahvistamaan vastuuvollisuuttaan Euroopan parlamenttiin nähden;
47. pitää myönteisenä kattavaa ja yksityiskohtaista palautetta, jota EKP antoi parlamentin EKP:n vuosikertomuksesta 2020 antamasta päätöslauselmasta; kehottaa EKP:tä jatkamaan tätä sitoutumista vastuuvollisuuteen ja julkaisemaan vastaisuudessaakin vuosittain kirjallisen palautteensa parlamentin EKP:n vuosikertomuksista antamiin päätöslauselmiin;
48. kehottaa EKP:tä raportoimaan paremmin kannoista, joita EKP on esittänyt Baselin pankkivalvontakomiteassa, myös kirjallisesti;
49. suhtautuu myönteisesti EKP:n uuteen viestintäpolitiikkaan, johon sisältyy keinoja, joilla voidaan entistä saavutettavammin selittää ja esitellä EKP:n politiikkaa koskevia päätöksiä suurelle yleisölle ja sidosryhmille;
50. panee tyytyväisenä merkille sen, miten EKP kiinnittää huomiota kyberhyökkäysten riskiin; kannustaa EKP:tä jatkamaan tätä huomion kiinnittämistä erityisesti geopoliittinen tilanne huomioon ottaen;
51. kehottaa EKP:tä tehostamaan kryptovaluuttojen kehittymisen ja asiaan liittyvien riskien seurantaan kyberturvallisuuden, rahanpesun, terrorismin rahoituksen ja muun sellaisen rikollisen toiminnan osalta, joka liittyy kryptovarojen mahdollistamaan anonymiteettiin; panee tässä yhteydessä merkille kryptovarojen markkinoista annetun asetuksen voimaantulon;
52. pitää valitettavana, että EKP:n johtokunnassa ja neuvostossa on vain kaksi naisjäsentä; muistuttaa, että johtokunnan nimityksissä olisi otettava huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja että esivalintaluettelot olisi toimitettava parlamentille; pitää erittäin valitettavana, että sen sijaan, että jäsenvaltiot olisivat toimittaneet ehdokkaista esivalintaluettelot, ne ovat äskettäin nimenneet avoimia paikkoja vastaavan määrän ehdokkaita; palauttaa mieliin, että parlamentti on aiemmin sitoutunut olemaan ottamatta huomioon sellaisia esivalintaluetteloita, joissa ei noudateta sukupuolten tasapuolisen edustuksen periaatetta, sukupuolten tasa-arvosta nimettäessä ehdokkaita talous- ja rahapolitiikkaa koskeviin EU-tehtäviin antamansa päätöslauselman mukaisesti; kehottaa euroalueen jäsenvaltioita tekemään osansa ja sisällyttämään sukupuolten tasa-arvon periaatteen täysimääräisesti nimitysprosesseihinsa ja varmistamaan kaikkien sukupuolten yhtäläiset mahdollisuudet kansallisten keskuspankkien pääjohtajan asemaan;
53. pitää valitettavana, että sukupuolten edustus on edelleen epätasapainossa myös EKP:n organisaatorakenteessa, ja toteaa, että tämä koskee erityisesti naisten osuutta ylemmän johdon tehtävissä; toteaa, että tätä koskevat uusimmat saatavilla olevat tilastot ovat

vuodelta 2019 ja että niiden mukaan naisten osuus kaikissa EKP:n ylemmän johdon tehtävissä oli noussut 30,3 prosenttiin ja ylimmän johdon tehtävissä 30,8 prosenttiin; pitää myönteisenä EKP:n uutta strategiaa sukupuolten tasapuolisen edustuksen parantamiseksi, mukaan lukien tavoite naisten osuuden korottamisesta 40–51 prosenttiin vuoteen 2026 mennessä; kehottaa EKP:tä raportoimaan edistymisestä tällä alalla vuosikertomuksessaan;

54. tukee EKP:n tavoitetta lisätä naisten edustusta kannustamalla naisia etenemään tällä alalla; suhtautuu siksi myönteisesti EKP:n Women in Economics -apurahan kaltaisiin aloitteisiin;
55. panee merkille EKP:n henkilöstön mahdollisia eturistiriitoja koskevat säännöt ja kannustaa soveltamaan niitä kunnianhimoisesti; panee lisäksi merkille, että sen eettisiä toimintapuitteita tarkastellaan parhaillaan uudelleen; painottaa Euroopan oikeusasiainmiehen 26. lokakuuta 2022 tekemää päätöstä, jossa annettiin suosituksia tästä asiasta ja erityisesti pyöröovi-ilmiöstä EKP:ssä sen jälkeen, kun eräs ylempi ekonomisti siirtyi yhdysvaltalaisen investointipankin palvelukseen¹; kehottaa EKP:tä ulottamaan korkeampien palkkaluokkien karenssiajan myös alempien palkkaluokkien työntekijöihin;
56. kehottaa EKP:tä laatimaan strategian edunvalvojien kanssa toimimisesta ja lisäämään henkilöstötason yhteyksien avoimuutta myös muualla kuin EKP:n neuvostossa;
57. pitää myönteisenä, että väärennetyjen euroseteleiden määrä laski vuonna 2021 alimmalle tasolle vuoden 2003 jälkeen (12 väärennöstä miljoonaa seteliä kohden); kehottaa EKP:tä tehostamaan väärentämisen torjuntaa ja yhteistyötä Europolin, Interpolin ja komission kanssa tämän tavoitteen saavuttamiseksi; kehottaa EKP:tä perustamaan järjestelmän, jolla voidaan jäsenvaltioiden oikeuksia rajoittamatta paremmin valvoa suuria transaktioita rahanpesun, verovilpin sekä terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden rahoituksen torjumiseksi;
58. pitää myönteisinä EKP:n edistymistä digitaalista euroa koskevassa hankkeessa sekä asiasta parlamentin kanssa käytävää vuoropuhelua; odottaa innolla, että digitaalista euroa koskevan hankkeen 24 kuukauden pituinen tutkimusvaihe päättyy ja että EKP:n neuvosto tekee päätöksen digitaalisen euron käyttöönottoon liittyvän prosessin aloittamisesta, kun lainsäätäjät ovat säätäneet tätä varten oikeusperustan komission tulevan ehdotuksen perusteella;
59. korostaa odotettuja hyötyjä, kuten tehokkuushyötyjä ja rahoituspalvelujen käyttömahdollisuuksien lisääntymistä; on samaa mieltä EKP:n kanssa siitä, että digitaalisen euron olisi täytettävä useita vähimmäisvaatimuksia, joita ovat muun muassa vankkuus, turvallisuus, tehokkuus ja yksityisyydensuoja; painottaa, että digitaalinen euro voisi täydentää käteistä maksuvälineenä, mutta se ei saa korvata sitä;
60. kehottaa EKP:tä ottamaan digitaalisen euron suunnittelussa asianmukaisesti huomioon pankkisektorille aiheutuvat riskit ja reaalityöelämän suunnatun kokonaislainanannon;
61. pitää erittäin valitettavana EKP:n päätöstä ottaa Amazon mukaan digitaalisen euron prototyyppirajapintojen testaamiseen; painottaa, että tämä yritys on mahdollinen kilpailija tällä alalla ja että sitä ei sen vuoksi pitäisi asettaa tällaiseen asemaan, etenkin,

¹ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/fi/162341>.

koska se ei saa tästä tehtävästä rahallista korvausta; painottaa lisäksi, että digitaalisen euron infrastruktuurin ulkoistaminen yhdysvaltalaiselle teknologiayritykselle heikentää EU:n strategista riippumattomuutta;

62. kehottaa tehostamaan edelleen EKP:n sisäistä väärinkäytösten paljastamista koskevaa kehystä ja saattamaan sen väärinkäytösten paljastajia koskevan EU:n direktiivin¹ mukaiseksi;
63. ehdottaa, että perustetaan IMF:n mallin mukainen riippumaton arviointitoimisto, joka voisi arvioida EKP:n toimintaperiaatteita ja toteuttaa vaikutustenarviointeja eri toimintavaihtoehtojen vaikutuksista EKP:n riippumattomuutta loukkaamatta;
 - o
 - o
64. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1937, annettu 23 päivänä lokakuuta 2019, unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17).